



Gemeente Arnhem Werkplaats Omgevingsplan

Vanaf begin oktober 2021 is de gemeente Arnhem (provincie Gelderland) gestart met een werkplaats omgevingsplan. Arnhem heeft circa 162.477 inwoners. Dit document geeft een overzicht van de bevindingen.

Samenwerkende partners

Plan	Roxit
Toepasbare regels	FlowLegal
VTH	REM

Wat heeft Arnhem gedaan?

Arnhem is aan de slag gegaan met het publiceren van regels uit het 'Chw omgevingsplan Presikhaaf 1 en 2' op het DSO. Ook heeft de gemeente stilgestaan bij de opbouw en de juridisch-inhoudelijke eisen van het casco. Verder heeft Arnhem gefocust op het toevoegen van kapregels en een typische bruidsschatregel in het casco. Tot slot heeft de gemeente onderzocht welke plek de wijkvisie, die nu als toelichting het bestemmingsplan zit, in het omgevingsplan kan worden opgenomen.

Bevindingen per stap en of onderwerp

Annoteren juridische regels (stap 5)

Bevinding: Tijdens het oefenen met het omgevingsplan liep de gemeente Arnhem er tegen aan dat de TPOD omgevingsplan en de plansoftware nog niet gereed zijn. Dit maakt het uitdagend om juridische regels in de plansoftware te zetten. In de ideale situatie wil je op voorhand weten welke legoblokjes je moet gebruiken om het omgevingsplan in elkaar te zetten maar deze duidelijkheid is er nog niet.

Reactie VNG: Op basis van bevindingen wordt de TPOD omgevingsplan regelmatig verbeterd. Veel recente wijzigingen (dec 2021 en jan 2022) zijn doorgevoerd in de [huidige 2.1. versie](#). De huidige oplossing is om er, ondanks alle onduidelijkheid, praktisch mee aan de slag te gaan. Hierbij zoveel mogelijk gebruik makend van de handleiding ([Handleiding annoteren VNG](#) en [Wegwijzer Standaarden Omgevingswet](#)).

Casco

Bevinding: Hoe ziet hoofdstuk 4 en hoofdstuk 5 van het omgevingsplan eruit volgens het VNG casco?

Reactie VNG: VNG werkt aan een geïntegreerde versie van de staalkaarten. Deze geïntegreerde staalkaart dient als inspiratie voor het omgevingsplan. In deze staalkaart werk je met thema's en gebiedstypen in hoofdstuk 4. Hoofdstuk 4 dient als richtingaanwijzer waar activiteiten worden in- en uitgesloten. Het advies is om zoveel mogelijk met thema's te werken en indien nodig in te zoomen op gebiedstypen. Alle activiteiten en regelgeving plaats je in hoofdstuk 5. Meer informatie over de geïntegreerde versie van de staalkaarten vindt u [hier](#).

VNG Stappenplan

1

Selecteer activiteit/thema/ gebied voor omgevingsplan wijzigingen

2

Beantwoord de 3 ontwerp vragen

3

Schrijf een ontwerp van het omgevingsplan

4

Maak beslistabellen

5A

Schrijf de juridische regels + annotaties in plansoftware

5B

Valideer juridische regels

5C

Publiceer juridische regels

6A

Maak toepasbare regels

6B

Check samenhang juridische en toepasbare regels

6C

Publiceer de toepasbare regels.

7

Controleer regels overheid.nl en omgevingsloket

8

Controleer toepasbare regels op RTR

9

Controleer resultaat in omgevingsloket

Omgevingsnormen

Bevinding: Voor het onderhoud van aan elkaar gerelateerde normen zoals maximum bouwhoogte, maximum aantal bouwlagen en maximum goothoogte zou het fijn zijn als er een bovenliggende groepsnorm gecreëerd zou kunnen worden. In dit geval bijvoorbeeld omgevingsnorm bouwen.

Reactie VNG: Idealiter wil je dat het omgevingsloket en de plansoftware in staat zijn om type normen te classificeren of samen te voegen. In de huidige situatie wijs je per norm en waarde een kaart toe, bijvoorbeeld voor maximum bouwhoogte een keer voor tot 1,5m, tot 6m, etc. Dit is arbeidsintensief werk en bij de doorontwikkeling van de plansoftware en het omgevingsloket zal hier nog een goede invulling aan moeten worden gegeven.

Omgevingsnormen en beheer kaartlagen

Bevinding: Een kaart bestaande uit meerdere lagen kan niet als één kaart worden geïmporteerd in de plansoftware en vervolgens ook niet worden gepubliceerd in het Omgevingsloket. Hierdoor is men genooddaakt om per kaartlaag een aparte kaart te generen en publiceren.

Reactie VNG: Idealiter wil je dat er één groep van werkingsgebieden is, waar je in de kaart per individueel vlakje de waarde kan invullen. Bij de doorontwikkeling van zowel de plansoftware als het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) dient hier verder aandacht aan te worden besteed. Dit zodat het mogelijk wordt om een kaart bestaande uit verschillende kaartlagen te importeren en publiceren in het omgevingsloket. Hiermee wordt de leesbaarheid in het omgevingsloket sterk verbeterd.

Opknippen van artikelen en leden (stap 3)

Bevinding: Arnhem werkt in het omgevingsplan met kleine artikelen en leden. Door artikelen en leden zo klein mogelijk op te knippen is het omgevingsplan goed te onderhouden. Als voorbeeld hierbij heeft de gemeente Arnhem horeca categorieën per artikel uitgesplitst waardoor de specifieke werkingsgebieden en normeringen hieraan kunnen worden gekoppeld. Deze kunnen vervolgens gemakkelijk worden geannoteerd en hergebruikt in het omgevingsplan.

Reactie VNG: Dit is een voorbeeld van hoe je als gemeente kunt omgaan met artikelen en leden in het omgevingsplan.

Viewer (stap 7)

Bevinding: Wanneer je in het omgevingsloket een locatie invoert bij regels op de kaart zie je bij gebiedsinfo geen activiteiten staan. Pas wanneer men klikt op de 'regels' worden de activiteiten getoond. Dit is niet overzichtelijk.

Reactie VNG: Deze bevinding is ingediend bij het Informatiepunt Leefomgeving (IPLO). Het IPLO geeft de volgende reactie: *'Wanneer u bij Regels op de kaart een locatie invoert, komt u in eerste instantie bij een overzichtsscherm terecht waar u onder het kopje 'activiteiten' op een juridische activiteit kunt zoeken. Er zijn geen ontwikkelingen om, wanneer u een document heeft geselecteerd, een kopje met activiteiten toe te voegen. Mocht u dit kopje graag zien, dan horen we dit graag en kunnen we uw verzoek als wens in behandeling nemen.'*

1

Selecteer activiteit/thema/ gebied voor omgevingsplan wijzigen

2

Beantwoord de 3 ontwerp vragen

3

Schrijf een ontwerp van het omgevingsplan

4

Maak beslistabellen

5A

Schrijf de juridische regels + annotaties in plansoftware

5B

Valideer juridische regels

5C

Publiceer juridische regels

6A

Maak toepasbare regels

6B

Check samenhang juridische en toepasbare regels

6C

Publiceer de toepasbare regels.

7

Controleer regels overheid.nl en omgevingsloket

8

Controleer toepasbare regels op RTR

9

Controleer resultaat in omgevingsloket



Toelichting

Bevinding: Hoe kun je het beste omgaan met gebiedsgerichte toelichtingen? Moet je deze opnemen in het omgevingsplan? Is het mogelijk om de toelichting te annoteren? Of hoort dit alleen in je omgevingsvisie thuis?

Reactie VNG: De algemene toelichting bij het omgevingsplan kun je niet annoteren en ook niet voorzien van locaties. De tekstblokken van de omgevingsvisie kun je wel annoteren en voorzien van locaties, of zelfs kaarten construeren uit gebiedsaanwijzingen met een legenda. Het is niet aan te raden om juridische regels te gebruiken als informatieproduct. Regels zijn om te normeren, niet om te informeren. Je kunt in je omgevingsplan wel een link vanuit de artikelsgewijze toelichting naar de omgevingsvisie of naar de eigen website van de gemeente opnemen

VNG Stappenplan

1

Selecteer activiteit/thema/ gebied voor omgevingsplan wijzigen

2

Beantwoord de 3 ontwerp vragen

3

Schrijf een ontwerp van het omgevingsplan

4

Maak beslistabellen

5A

Schrijf de juridische regels + annotaties in plansoftware

5B

Valideer juridische regels

5C

Publiceer juridische regels

6A

Maak toepasbare regels

6B

Check samenhang juridische en toepasbare regels

6C

Publiceer de toepasbare regels.

7

Controleer regels overheid.nl en omgevingsloket

8

Controleer toepasbare regels op RTR

9

Controleer resultaat in omgevingsloket